

Na osnovu članova 19. i 21. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu; Milena Vasić, Tamara Skrozza, Nadežda Budimović, Jelka Jovanović, Ana Martinoli, Olivera Milošević, Jelena Petković, Filip Švarn, Rodoljub Šabić i Zlatko Čobović, na sednici održanoj 28. 8. 2025. godine, jednoglasno izriče

JAVNU OPOMENU

Fotografijom u okviru teksta „UMMR najoštrije osuđuje nasilje koje se dogodilo u Kraljevu – Nijedan medijski radnik ne sme biti meta fizičkog nasilja”, objavljenom 31. jula 2025. godine, portal portal Udruženja medija i medijskih radnika **prekršio je tačke 1 i 2 Poglavlja IX (Poštovanje autorstva) Kodeksa novinara i novinarki Srbije**, po kojima je potrebno da mediji, kada prenose sadržaj ili delove sadržaja drugih medija, naznače izvor i autore/autroke, a falsifikovanje i plagiranje su nedopustivi i smatraju se teškom prekršajem Kodeksa novinara i novinarki Srbije.

Odluka Komisije biće objavljena na sajtu Saveta za štampu (www.savetzastampu.rs) i dostupna javnosti.

OBRAZLOŽENJE

Nenad Nešović je žalbu Savetu za štampu podneo zbog objavljivanja fotografije snimatelja Dragana Jekovića, čiji je Nešović autor, a koja je dan ranije objavljena na portalu N2. Fotografija je, kako je naveo, objavljena bez odobrenja autora i bez navođenja njegovog imena. „Objavljena je kao 'screenshot' i u znatno nižoj rezoluciji što je narušilo integritet autorskog dela“, istakao je i dodao da su time prekršene odredbe poglavlja III i IX. Žalilac je ukazao i na povrede Zakona o autorskim pravima, kao i na to da je Kodeks prekršio sajt medijskog udruženja, koje je, po sopstvenim statutu, osnovano radi zaštite medija i medijskih radnika.

Redakcija portala Udruženja medija i medijskih radnika nije odgovorila na žalbu.

Komisija za žalbe je zaključila da je Kodeks nesumnjivo prekršen, jer je medij koji prenosi sadržaj, u ovom slučaju fotografiju, u obavezi da najpre zatraži saglasnost autora za objavljivanje, a nakon što je dobije, potpiše autora i navede izvor. Sve to je u ovom slučaju izostalo.

Komisija posebno ukazuje na sve učestaliju praksu redakcija (koja je primenjena i u ovom slučaju) da se ispod preuzete fotografije, kao izvor navodi “prinskrin”. Komisija ovakvu praksu smatra nepodustivom i suprotnom svim profesionalnim i etičkim načelima, budući da je reč o lažnom navođenju izvora da bi se izbeglo potpisivanje stvarnog autora fotografije.

Po mišljenju članova Komisije, osim tačke Kodeksa koja medije obavezuje da traže saglasnost autora za objavljivanje određenog sadržaja i da navedu ime autora, prekršena i tačka koja zabranjuje falsifikovanje, odnosno plagiranje. Kodeksom je jasno propisano da se korišćenje tuđih fotografija bez adekvatnog navođenja izvora, smatra plagiranjem. Takođe, da su bilo kakve intervencije (urednika/urednica, grafičkih urednika/urednica, dizajnera/dizajnerki i drugih) u pogledu sadržaja fotografije, nedopustive bez saglasnosti autora/autorki. Komisija je ovom prilikom imala u vidu tvrdnje autora da je načinom objavljivanja fotografije narušen integritet autorskog dela.

Komisija nije nadležna da odlučuje o prekršajima Zakona o autorskim i srodnim pravima, na koje je autor takođe ukazao.

Dodatni problem, smatra Komisija, jeste i to što je reč o sajtu medijskog udruženja (koji je registrovan kao portal), koje bi trebalo da bude posebno obazrivo u ovakvim situacijama i da dosledno poštuje i štiti prava kolega, a ne da ih samo krši.

Beograd, 28. 8. 2025.

Predsedavajuća

Milena Vasić